

МОНІТОРИНГ ПОПИТУ ВСТУПНИКІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ НА ОСВІТНІ ПОСЛУГИ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА У 2024 РОЦІ

З метою вивчення мотивації потенційних студентів-першокурсників при вступі до Уманського національного університету садівництва, аналізу попиту на освітні послуги, а також визначення процесу їх адаптації до освітнього середовища та освітньої діяльності в перші місяці навчання було проведено онлайн опитування. До анкетування долучилися 374 абітурієнти-першокурсники. Частку респондентів у розрізі факультетів, на які вступили абітурієнти, ілюструє рис. 1.

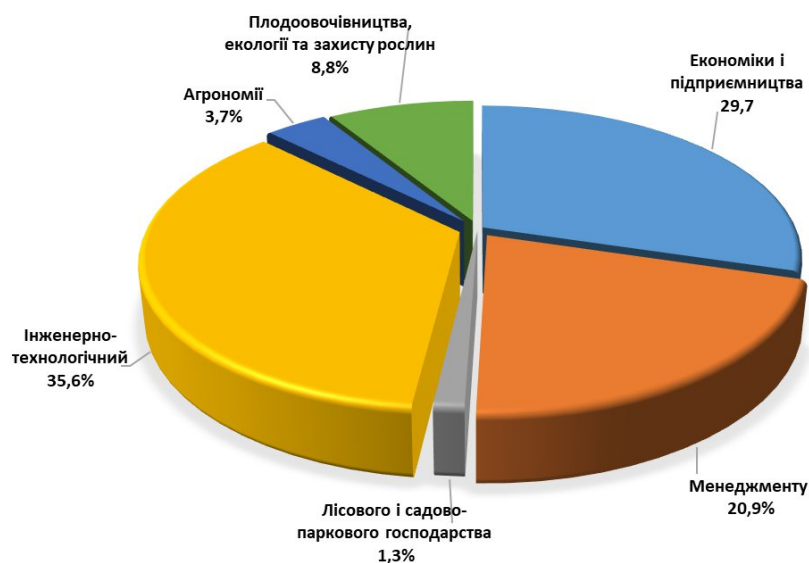

Рис. 1. Активність респондентів у розрізі факультетів, на які вступали абітурієнти (у відсотках)

Результати опитування щодо бажання навчатися в Уманському НУС на відповідному освітньому рівні по факультетах узагальнено на рис. 2.

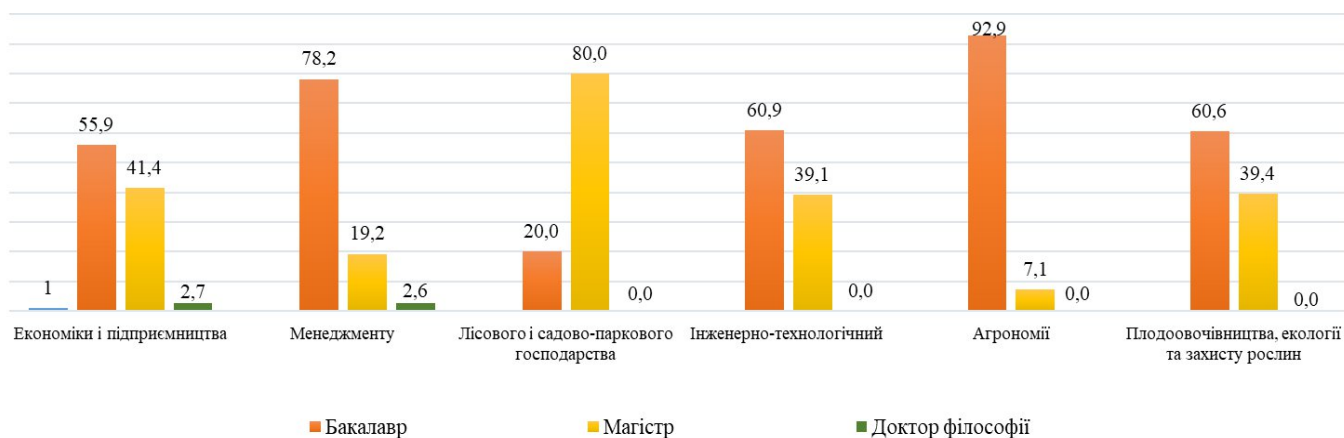

Рис. 2. Розподіл відповідей абітурієнтів щодо бажання навчатись на факультетах Уманського НУС (у відсотках)

Згідно з результатами дослідження можна констатувати, що первинні уявлення про університет формуються у споживачів освітніх послуг саме з рішення, прийнятого в колі родини чи друзів (48,9%). Також одним з дієвих засобів інформування потенційних вступників є веб-сайт Уманського НУС (45,2%). Досить багато інформації вступники отримують від представників університету (викладачів, студентів, випускників) (рис. 3).

Рис. 3. Джерела інформації, з яких вступники дізнались про університет (у відсотках)

Відповідно, на запитання «Чи достатніми і зрозумілими були для Вас інформаційно-довідкові матеріали на веб-сайті Уманського НУС?» ствердно відповіли 85,3% респондентів, частково – 14,2% (рис. 4).

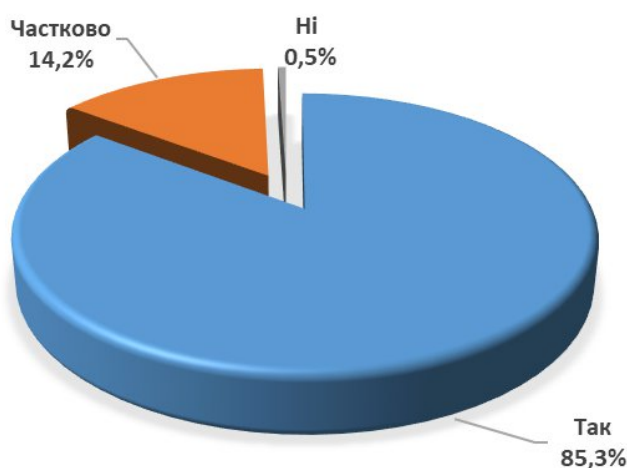

Рис. 4. Оцінка якості інформаційно-довідкових матеріалів на веб-сайті Уманського НУС (у відсотках)

У більшості своїх відповідей (94,4%) вступники висловили задоволеність розмовою (телефоном або особисто в університеті) з працівниками приймальної комісії (повнота відповідей, доступність інформації, зрозумілість, етика спілкування) (рис. 5).

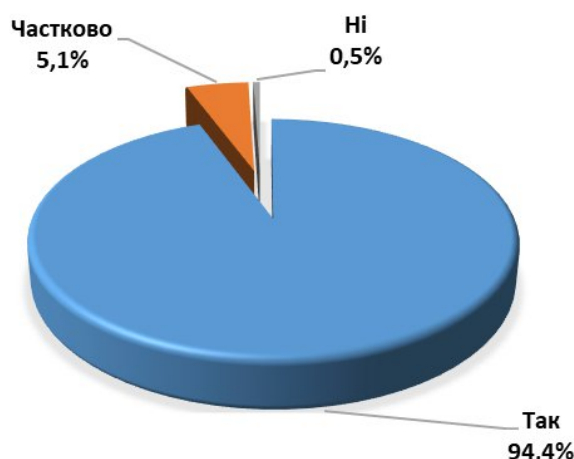

Рис. 5. Задоволеність розмовою (телефоном або особисто в університеті) з працівниками приймальної комісії (у відсотках)

Наступний блок запитань анкети спрямований на виявлення пріоритетів якості освітніх послуг, актуальних для абітурієнтів.

На запитання «Чим Ви керувалися при виборі для свого навчання саме Уманського НУС?» абітурієнтам пропонувалось обрати відповідь з наступного переліку (кількість варіантів вибору не обмежувалася). Узагальнені результати відображені у таблиці 1. Найбільш важливими для більшості абітурієнтів залишаються гарні відгуки про університет, затребуваність обраної галузі знань, близькість до місця проживання та престижність вузу і професії на ринку праці разом з інтересом до обраної спеціальності.

Таблиця 1

Найбільш актуальні для абітурієнтів критерії вибору навчання в Уманському НУС

Перелік критеріїв	Кількість здобувачів, осіб	Питома вага, %
Гарні відгуки про університет	177	47,3
Бажання отримати вищу освіту саме з цієї спеціальності	173	46,3
Близькість до місця проживання	143	38,2
Висока репутація і позитивний імідж університету / факультету	133	35,6
Комфортні умови навчання	96	25,7
Якість надання освітніх послуг	92	24,6
Можливість навчатися безкоштовно	59	15,8
Плата за навчання є доступною	57	15,2
Високі досягнення випускників університету	41	11,0
Можливість займатися науковими дослідженнями	18	4,8
Можливість навчатися на військовій кафедрі	12	3,2

Аналіз результатів очікувань студентів-першокурсників щодо навчання в університеті виявив три групи актуальних критеріїв, які мали найбільший вплив при виборі Уманського НУС для навчання: гарні відгуки про університет (47,3%), бажання отримати вищу освіту саме з цієї спеціальності (46,3%) та близькість до місця проживання (38,2%).

Відповідаючи на запитання анкети «На Вашу думку, що могло б допомогти Вам швидше освоїтися в Уманському НУС на початку навчання?» опитувані надали пріоритетності порадам від більш досвідченої в цій сфері людини (36,9%), лекціям до вступу у спеціальність (35,3%) та постійній допомозі наставника академічної групи (34,0%) (рис. 6).

Рис. 6. Допомога абітурієнтам освоїтися на початку навчання (у відсотках)

Під час анкетування нас особливо цікавило запитання стосовно труднощів, які виникли у студентів-початківців на перших етапах адаптації. На запитання анкети «З якими труднощами Ви зіткнулись на початку навчання?» вступникам пропонувалось обрати відповідь із наступного переліку (кількість варіантів вибору не обмежувалася) (рис. 7).

Рис. 7. Труднощі адаптації студентів-першокурсників на початку навчання (у відсотках)

Загалом, організація процесу навчання в УНУС у 2024-2025 навчальному році оцінена схвально більшою половиною першокурсників-респондентів, у них не виникло проблем з адаптацією (52,1%). Відзначили деякі труднощі в освоєнні нової системи навчання 25,1% опитаних та 20,3% респондентів було складно адаптуватись до вимог викладачів. Найбільш позитивні відгуки отримані про доброзичливе ставлення науково-педагогічних працівників до студентів-першокурсників у ході навчання.

Було цікаво зрозуміти, як першокурсники вирішують свої проблеми у навчанні. На запитання «Які стратегії Ви обираєте для вирішення навчальних проблем?» більше половини опитаних (52,4%) відповіли, що звертаються за допомогою до кураторів академічних груп та викладачів, 46,3% – самостійно шукають раціональні способи вирішення проблемних ситуацій (рис. 8).

Рис. 8. Вирішення проблем у навчанні (у відсотках)

На підставі отриманих відповідей ми зафіксували позитивну тенденцію щодо налагодження гарної взаємодії між студентами та науково-педагогічними працівниками університету, кураторами академічних груп.

Разом з тим, потребує, на наш погляд, уваги наявність частини студентів, які покладаються на себе і не звертаються по допомогу до інших, намагаючись самостійно вирішити всі проблеми. Констатована ситуація свідчить про необхідність продовження роботи професорсько-викладацького складу університету в напрямі сприяння дидактичній адаптації студентів, забезпеченні їхньої психологічної підтримки.

Також в кінці опитувальника першокурсники зазначали свої пріоритети у навчанні та дозвіллі. Позитивним є той факт, що головним пріоритетом більшості опитаних є набуття професійних навичок за спеціальністю (72,2%). Проте досить значним є відсоток тих респондентів, хто планує працевлаштуватися під час навчання (37,7%), підвищувати рівень знань з іноземної мови (27,3%) та тих, хто цікавиться спортом і культурно-масовою роботою (20,1%) (рис. 9).

Рис. 9. Пріоритети першокурсників у навчанні та дозвіллі (у відсотках)

Загальні висновки та рекомендації

Узагальнюючи результати опитування, варто відмітити, що переважна більшість студентів-першокурсників УНУС задоволені вступною кампанією 2024 року та успішно адаптувались до навчального процесу. Позитивні відповіді студентів схвально характеризують проведену в університеті роботу з підтримки і сприяння адаптації першокурсників та високу довіру до професорсько-викладацького складу.

З метою максимального залучення потенційних абітурієнтів та задоволеності першокурсників освітнім середовищем і освітньою діяльністю пропонується вживати наступних заходів:

1. Покращувати інформаційну діяльність. Активізувати роботу з просування університету через офіційний сайт та соціальні мережі. Оновлювати інформаційно-довідкові матеріали на веб-сайті, забезпечуючи їх доступність і зрозумілість для вступників. Організувати інформаційні вебінари та онлайн-презентації для потенційних абітурієнтів.
2. Продовжувати практику підтримки адаптації студентів-першокурсників. Організувати систематичну допомогу наставників академічних груп. Створити програми культурного дозвілля та командоутворення для першокурсників. Впровадити лекції до вступу у спеціальність, що допоможуть студентам краще зрозуміти навчальний процес. Кураторам академічних груп і практичному психологу приділяти особливу увагу соціально-психологічній адаптації першокурсників до умов навчання.
3. Удосконалювати і розвивати освітній процес. Запроваджувати практико-орієнтовані заняття, зокрема майстер-класи, тренінги та ділові ігри. Забезпечити інтеграцію сучасних технологій у навчання, включаючи дистанційне навчання та інтерактивні методики. Залучати до викладання професіоналів-практиків і гостьових лекторів. Важливе

постійне інформування першокурсників щодо особливостей провадження освітньої діяльності в УНУС, допомога в оволодінні навчальними навичками, планування часу, самоорганізації, налагодженні спілкування у групі.

4. Проводити аналіз та моніторинг потреб студентів. Продовжувати систематичні опитування студентів для виявлення їхніх потреб, усунення проблем і врахування пропозицій. Забезпечувати прозорість впровадження змін на основі зворотного зв'язку.
5. Розвивати студентські можливості. Організовувати клуби або гуртки для студентів, продовжувати активно залучати першокурсників до занять спортом, наукою чи творчістю.
6. Продовжувати підтримувати позитивний імідж університету. Акцентувати увагу на досягненнях випускників: висвітлювати їх успіхи на сайтах кафедр, факультетів, університету та у промоційних матеріалах. Проводити профорієнтаційні заходи у школах регіону, долучати до них активних першокурсників. Забезпечити співпрацю з випускниками, які можуть виступати як послы університету і їх стейкхолдери.

Сподіваємось, що отриманий зворотній зв'язок допоможе оптимізувати процес вступу до Уманського НУС та покращити інформування суспільства про освітні послуги та соціальну інфраструктуру, насичене і цікаве студентське життя, що зробить наш університет більш привабливим для вступу і навчання.